

ES Padome pieņem 13. sankciju paketi. Ko tā paredz? 3/10/24

Vecākā juriste, PwC Legal
Elvita Gēce

Divus gadus pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā šā gada 23. februārī Eiropas Savienības (ES) Padome pieņēma 13. sankciju paketi. Ar mērķi atbalstīt Ukrainu un pastiprināt ierobežojumus pret Krievijas militāro un aizsardzības nozari, kā arī vēršot ierobežojumus pret fiziskām un juridiskām personām no trešām valstīm, ES Padome ir noteikusi vairākus ierobežojošus pasākumus, ar kuriem varat iepazīties šajā rakstā.

Individuāla iekļaušana Padomes Regulas (ES) 269/2014 pielikumā

13. sankciju paketes ierobežojumi ir vairāk vērsti pret militāro un aizsardzības nozari un ar to saistītām personām, tiesu iestāžu darbiniekiem, politiķiem un personām, kas atbildīgas par Ukrainas bērnu nelikumīgu deportāciju un iesaistīšanu militārajās darbībās. Sarakstā jau ir iekļautas vairāk nekā 2000 fiziskas un juridiskas personas, pret kurām vērsti sankciju ierobežojumi.

Ar jaunāko sankciju paketi ES Padome ir noteikusi ierobežojošus pasākumus vēl 106 fiziskām personām un 88 juridiskām personām, tostarp Baltkrievijas Sarkānā Krusta ģenerālsekretrāram un Ziemeļkorejas galvenajam raķešu birojam (*Missile General Bureau*), kā arī vairākiem Baltkrievijā reģistrētiem labdarības foniem.

Sankciju sarakstā iekļautajām personām tiek iesaldēti aktīvi, kas nosaka arī aizliegumu ES pilsoniem un juridiskām personām padarīt līdzekļus pieejamus sankcionētajām personām un uzņēmumiem. Turklat sankciju sarakstā iekļautajām fiziskajām personām ir noteikts ceļošanas aizliegums, kas neļauj tām ieceļot ES teritorijā un šķērsot to tranzītā.

Importa un eksporta kontrole un ierobežojumi Padomes Regulā (ES) 833/2014

Lai mazinātu Krievijas militārās un rūpnieciskās spējas un stiprinātu noteiktos tirdzniecības ierobežojumus, ES Padome ir paplašinājusi IV pielikumu Regulai (ES) 833/2014, iekļaujot vēl 27 Krievijas un trešo valstu uzņēmumus. Pielikumā ir iekļautas vairākas juridiskās personas, kas līdz šim atbalstījušas Krievijas militāro un rūpniecības nozari. Pievienotie uzņēmumi piegādā svarīgus komponentus Krievijas ieroču rūpniecībai un dronu izgatavošanai vai ir saistīti ar dronu iegādi. Šīm sankcionētajām juridiskajām personām ir noteikti plašāki eksporta ierobežojumi attiecībā uz divējādas lietojamības precēm un tehnoloģijām, piemēram, bezpilota lidaparātu ražošanai nepieciešamajām tehnoloģijām, ko var izmantot militāriem mērķiem, militārai ražošanai vai Krievijas aizsardzības un drošības sektoru stiprināšanai. Vairākas sankcionētās juridiskās personas ir reģistrētas tādās valstīs kā Indija, Ķīna, Kazahstāna, Taizeme, Turcija.

Jaunumi attiecībā uz dzelzs un tērauda importa/eksporta ierobežojumiem

Dzelzs un tērauda importa partnervalstu sarakstam ir pievienota Apvienotā Karaliste, tāpat kā Šveice un Norvēģija 12. sankciju paketes ietvaros. Iekļaušana partnervalstu sarakstā nozīmē, ka šīs valstis ir ieviesušas līdzīgus ierobežojumus dzelzs un tērauda importam kā ES. Tāpēc attiecībā uz Regulā (ES)

833/2014 uzskaitītajiem dzelzs un tērauda produktiem nav nepieciešams sniegt pierādījumu par valsts izcelsmi, ja tos importē no Apvienotās Karalistes vai citām partnervalstīm.

Papildu tiesības un pienākumi centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem

Starp 12. un 13. sankciju paketi ES Padome šā gada 12. februārī pieņēma Regulu (ES) 2024/576, ar ko groza Regulu (ES) 833/2014, nosakot centrālā vērtspapīru depozitārija tiesības un pienākumus saistībā ar iesaldētajiem Krievijas Centrālās bankas aktīviem un rezervēm. Šī regula ir nākamais solis politiskajā procesā, kas vērsts uz to, lai Krieviju piespiestu segt Ukrainas atjaunošanas izmaksas.

Tādējādi no šā gada 15. februāra centrālie vērtspapīru depozitāriji, kuru turējumā ir iesaldētie Krievijas Centrālās bankas aktīvi un rezerves, kuru kopējā vērtība pārsniedz 1 miljonu eiro, attiecībā uz naudas atlikumiem, kas uzkrājas ierobežojošo pasākumu dēļ, piemēro šādus noteikumus:

- a. šos naudas atlikumus uzskaita atsevišķi;
- b. ieņēmumus, kas uzkrājas vai tiek gūti no a) apakšpunktā minētajiem naudas atlikumiem, centrālo vērtspapīru depozitāriju finanšu pārskatos no šā gada 15. februāra reģistrē atsevišķi;
- c. ar neto peļņu, kura attiecībā uz b) apakšpunktā minētajiem ieņēmumiem noteikta saskaņā ar valsts tiesību aktiem, nedrīkst rīkoties, to izmaksājot dividendēs vai sadalot jebkādā citā formā akcionāriem vai jebkurai trešai personai, kamēr ES Padome nav pieņemusi lēmumu par to, ka nolūkā atbalstīt Ukrainu un tās atveselošanu un rekonstrukciju tiek izveidota tāda finanšu iemaksa ES budžetā, kuras avots ir minētā neto peļņa, kā arī lēmumu par šādas iemaksas kārtību;
- d. līdz c) apakšpunktā minētā ES Padomes lēmuma pieņemšanai ikviens centrālais vērtspapīru depozitārijs var prasīt savai uzraudzības iestādei atļauju izdalīt daļu no c) apakšpunktā minētās neto peļņas, lai izpildītu tiesību aktos noteiktās kapitāla un risku pārvaldības prasības.